

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่สื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงตัวแปรต่างๆที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะใดกับการตัดสินใจกระทำของวัยรุ่นต่อสถานการณ์จำลอง ทั้งนี้จะใช้เทคนิคของการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Dept Interview) และการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่จะทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่วัยรุ่นที่เข้าไปสนทนาในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผ่านโปรแกรมสนทนา PIRCH ใช้เครือข่าย WEBMASTER เซิร์ฟเวอร์ irc.webmaster.com:6667 โดยแบ่งประเภทห้องสนทนาออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

ห้องสนทนาเรื่องเพศ	ห้องสนทนาเรื่องทั่วไป
1. จีบกันได้ (261)	1. กรุงเทพ (255)
2. กำลังหาแฟน (226)	2. น่ารัก (260)
3. หาแฟน (223)	3. มัธยมน่ารัก (120)

เหตุที่เลือกศึกษาประชากรในห้องสนทนาดังกล่าวเพราะว่าจากการสำรวจจำนวนผู้สนทนาในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในวันที่ 19 มีนาคม 2544 เวลา 23.00 น. – 24.00 น. พบว่าในช่วงเวลาดังกล่าวนั้น มีจำนวนผู้สนทนาในห้องสนทนาตั้งที่ระบุรายชื่อไว้ข้างต้นมากที่สุด โดยสามารถดูจำนวนผู้เข้าไปสนทนาในห้องได้จากวงเล็บหลังชื่อห้อง ทำให้ถือเป็นตัวแทนของผู้สื่อสารเพื่อการสนทนาในห้องสนทนาบนเครือข่าย WEBMASTER ได้

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Non-Probability Samples ด้วยการเลือกอย่างเจาะจงเจาะจง (Purposive sampling) เพราะผู้วิจัยเลือกสุ่มประชากรที่ใช้ในกรณีศึกษาเฉพาะวัยรุ่นที่สื่อ

สารในห้องสนทนาภาษาไทยเท่านั้น ทั้งนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งดังนี้คือ

1. ใช้แบบสอบถามในอินเทอร์เน็ต จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง	ห้องสนทนาเรื่องเพศ	ห้องสนทนาเรื่องทั่วไป
วัยรุ่นชาย	50 คน	50 คน
วัยรุ่นหญิง	50 คน	50 คน

2. ใช้วิธีดึงกลุ่มตัวอย่างมาสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์กลุ่ม กลุ่มละ 5 คนดังนี้
  - 2.1 วัยรุ่นชายผู้ใช้ห้องสนทนาเรื่องเพศ = 5 คน
  - 2.2 วัยรุ่นหญิงผู้ใช้ห้องสนทนาเรื่องเพศ = 5 คน
  - 2.3 วัยรุ่นชายผู้ใช้ห้องสนทนาเรื่องทั่วไป = 5 คน
  - 2.4 วัยรุ่นหญิงผู้ใช้ห้องสนทนาเรื่องทั่วไป = 5 คน

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1

เพศและประเภทห้องสนทนาที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้การตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์แตกต่างกันออกไป เป็นการวัดตัวแปรดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ และประเภทห้องสนทนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การตัดสินใจเลือกปฏิบัติแบ่งออกเป็น

สถานการณ์ที่วัยรุ่นเลือกปฏิบัติต่อตนเอง

- 1.1 วัยรุ่นให้ข้อมูลส่วนตัวของตนเองได้แก่ ชื่อ อายุ เบอร์โทรศัพท์ และรูปถ่าย เมื่อมีคนถามหรือไม่ให้
- 1.2 วัยรุ่นจะรับรักเมื่อมีคนมาจีบในอินเทอร์เน็ต หรือไม่รับรัก
- 1.3 วัยรุ่นจะรับรูปลามกอนาจารเมื่อมีคนเสนอจะส่งมาให้ หรือไม่รับ
- 1.4 วัยรุ่นเลือกจะออกไปเที่ยวกลางคืน เมื่อมีคนนัด หรือไม่ไป
- 1.5 วัยรุ่นเลือกที่จะออกไปมีเพศสัมพันธ์ เมื่อมีคนชวนหรือไม่ไป

สถานการณ์ที่วัยรุ่นเลือกปฏิบัติต่อผู้อื่น

- 1.1 วัยรุ่นจะโกหกคู่สนทนาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของตนเอง หรือไม่โกหก
- 1.2 วัยรุ่นเลือกจะจีบคู่สนทนา เมื่อคุยแล้วเกิดความรู้สึกชอบพอ หรือไม่จีบ
- 1.3 วัยรุ่นตัดสินใจจะส่งรูปลามกอนาจารไปให้คู่สนทนา ถ้ามีรูปลามกอนาจาร หรือไม่ส่ง
- 1.4 วัยรุ่นจะนัดคู่สนทนาออกไปเที่ยวกลางคืนเมื่อคุยแล้วเกิดความรู้สึกชอบพอ หรือไม่นัด
- 1.5 วัยรุ่นเลือกจะชวนคู่สนทนาออกไปมีเพศสัมพันธ์ หรือไม่ชวน

สมมติฐานข้อที่ 2

เพศและประเภทห้องสนทนาที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้การเลือกใช้หลักค่านิยมแตกต่างกันออกไป เป็นการวัดตัวแปรดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ เพศ และประเภทห้องสนทนา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การเลือกใช้ค่านิยม ซึ่งแบ่งได้เป็นค่านิยมทางศีลธรรม ค่านิยมทางวัฒนธรรมและสังคม และค่านิยมของวัยรุ่น โดยพิจารณาตามสถานการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในงานวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเชิงจริยธรรม ของวัยรุ่นที่สื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะคำถามทั้งปลายเปิด (Open-ended question) และคำถามปลายปิด (Close-ended question) ประกอบไปด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามชุดที่ 1 : สำหรับใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างในอินเทอร์เน็ต แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประเภทห้องสนทนา ใช้คำถามเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) และเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank)

- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการวัดการตัดสินใจเชิงจริยธรรม เมื่อต้องพบกับสถานการณ์จำลอง 10 สถานการณ์ โดยแบ่งเป็นสถานการณ์ที่จะต้องตัดสินใจกระทำกับตนเอง 5 สถานการณ์ และตัดสินใจกระทำต่อผู้อื่นอีก 5 สถานการณ์ โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบจากหลายตัวเลือก (Multiple-choice) และเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Fill-in-the-Blank) และคำถามให้ตอบแบบอิสระ (Free response question)
2. แบบสอบถามชุดที่ 2 : สำหรับใช้สัมภาษณ์เชิงลึกในการสัมภาษณ์กลุ่ม จะใช้แบบสอบถามที่มีหัวข้อคำถาม (Check List) ในการสัมภาษณ์และให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยมีหัวข้อคำถามดังนี้คือ
- ทำไมวัยรุ่นถึงเข้ามาสื่อสารกันในห้องสนทนา
  - วัยรุ่นได้อะไรจากห้องสนทนา
  - ห้องสนทนาทำให้เกิดความสัมพันธ์เหมือนในโลกจริงหรือไม่
  - จงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้
    - วัยรุ่นตัดสินใจบอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองกับคู่สนทนาหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นตัดสินใจรักใคร่คนที่เข้ามาจีบหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะรับรูปลามกอนาจารหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะรับนัดคนที่มาชวนออกไปเที่ยวกลางคืนหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะออกไปมีเพศสัมพันธ์ ตามการชวนของคู่สนทนาหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะโกหกข้อมูลส่วนตัวของตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะจีบคนที่ชอบหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะส่งรูปลามกอนาจารหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะนัดคู่สนทนาออกไปเที่ยวกลางคืนหรือไม่ เพราะเหตุใด
    - วัยรุ่นจะนัดคู่สนทนาออกไปมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำรวจครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) และความสมบูรณ์ในเนื้อหา หลังจากนั้นจะนำแบบสอบถามไปทดสอบการเก็บข้อมูลจริง (Pre-test) กับวัยรุ่นที่เข้ามาสนทนาในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 10 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องของ

คำถาม ทั้งด้านภาษา ถ้อยคำ ข้อเท็จจริงของคำถาม-คำตอบ รวมไปถึงความสามารถของแบบสอบถามในการใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผ่านอินเทอร์เน็ต จากนั้นจะนำแบบสอบถามที่ตอบกลับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อพบว่าได้รับคำตอบที่ครบถ้วน ตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว จึงจะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 วิธีดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยจะเข้าไปในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคลิกคลิกอยู่ในกลุ่มสนทนาของวัยรุ่นในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งห้องสนทนาเรื่องเพศ และห้องสนทนาเรื่องทั่วไป เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ เพื่อให้รู้ถึงวัฒนธรรมการสื่อสารของวัยรุ่นในห้องสนทนา

หลังจากนั้นผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเข้าไปสนทนากับวัยรุ่นในห้องสนทนาแบบห้องส่วนตัว และขอให้วัยรุ่นตอบแบบสอบถามใน <http://www22.brinkster.com/frc/poll.asp> โดยจะให้คำสัญญากับผู้ตอบแบบสอบถามว่าจะไม่เปิดเผยชื่อของผู้ถูกสัมภาษณ์ หรือรายละเอียดที่จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถามคือใคร ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

2. หลังจากที่ได้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลจากการทำแบบสอบถามชุดที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะติดต่อวัยรุ่นที่ได้เคยตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 จำนวน 20 คน มาขอสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นกลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยอาจจะนัดที่โรงเรียนของผู้ถูกสัมภาษณ์ หรือร้านอาหาร ในวันหยุดหรือวันธรรมดา ตามที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งกลุ่มสะดวก ซึ่งถ้าผู้ถูกวิจัยไม่สะดวกจะออกมาพบในโลกภายนอก ผู้วิจัยจะใช้วิธีเปิดห้องสนทนาขึ้นใหม่ในอินเทอร์เน็ตชื่อห้อง ทำงานวิจัยอยู่ และเชิญให้ผู้ถูกวิจัยเข้ามาร่วมตอบคำสัมภาษณ์ในห้องสนทนานั้นในเวลาเดียวกัน โดยนัดมากลุ่มละ 5 คน แบ่งกลุ่มตามประเภทของเพศและประเภทห้องสนทนา ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 วิธีเป็นเวลา 10 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ใช้วิธีการถกเถียงความถูกต้องของข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเป็นผลมาจากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม และการแสดงความคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของวัยรุ่นในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้วิจัยจะนำผลวิจัยที่ได้มาปรึกษากับผู้ช่วยทำการวิจัยอีก 2 คน ได้แก่ วัยรุ่นซึ่งเป็นผู้ใช้ห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอดีตผู้เฝ้าห้องสนทนา # ม.กรุงเทพ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะการจัดการ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ใช้ห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อปรึกษากัน 3 คนว่าข้อมูลที่ได้ นำจะเป็นความจริงหรือไม่

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3 นั้น หลังจากทำการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะลงรหัสข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science / Personal Computer) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistic)

ในคำถามนำวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผลการตัดสินใจของวัยรุ่นต่อสถานการณ์จำลอง ทั้งการปฏิบัติต่อตนเอง และการปฏิบัติต่อผู้อื่น และหลักจริยธรรมที่วัยรุ่นเลือกใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติในแต่ละสถานการณ์นั้น ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลไม่ต่อเนื่อง (ขาดตอน) (Discrete data) ผู้วิจัยจะใช้สถิติ Chi-Square (χ^2) สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าความถี่ของข้อมูล

2 กลุ่ม คือ เพศและประเภทห้องที่แตกต่างกันจะมีผลให้วัยรุ่นผู้สนทนากับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการตัดสินใจแตกต่างกัน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลไม่ต่อเนื่อง (ขาดตอน) (Discrete data) ใช้สถิติ Chi-Square (χ^2) สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าความถี่ของข้อมูล 2 กลุ่ม คือ เพศและประเภทห้องที่แตกต่างกันจะมีผลให้วัยรุ่นผู้สนทนากับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเลือกใช้หลักจริยธรรมในการตัดสินใจปฏิบัติต่อตนเองและต่อผู้อื่นแตกต่างกัน

การนำเสนอข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลจากแบบสอบถาม

คำถามการวิจัยข้อ 1

วัยรุ่นมีการตัดสินใจต่อตนเองและต่อผู้อื่นในแต่ละสถานการณ์อย่างไรนั้น จะการแสดงผลการวิจัยเป็นตารางร้อยละเพื่อแสดงว่าวัยรุ่นมีอัตราการเลือกตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ต่อตนเองร้อยละเท่าไร และมีอัตราการเลือกตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ต่อตนเองร้อยละเท่าไร โดยจะแสดงตารางรวมวัยรุ่นทั้งหมด และตารางที่แยกประเภทและเปรียบเทียบค่าการตัดสินใจของเพศและประเภทห้องสนทนา ว่ามีอัตราการเลือกตัดสินใจปฏิบัติอย่างไร ในอัตราร้อยละเท่าไร

คำถามการวิจัยข้อที่ 2

วัยรุ่นเลือกใช้หลักจริยธรรมอะไรในการตัดสินใจปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยใช้การแสดงผลการวิจัยเป็นตารางร้อยละเพื่อแสดงว่าวัยรุ่นมีอัตราการใช้หลักจริยธรรมอะไร ในแต่ละสถานการณ์ที่ต้องปฏิบัติต่อตนเองร้อยละเท่าไร และปฏิบัติต่อผู้อื่นร้อยละเท่าไร โดยจะแสดงตารางรวมวัยรุ่นทั้งหมด และตารางที่แยกเปรียบเทียบระหว่างประเภทของเพศ และประเภทห้องสนทนา ว่ามีอัตราการเลือกใช้หลักจริยธรรมอะไร ในอัตราร้อยละเท่าไร

สมมติฐานที่ 1

เพศและประเภทห้องสนทนาที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจที่เลือกปฏิบัติต่อตนเอง และผู้อื่นแต่ละสถานการณ์อย่างไร จะใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว คือ

1. เพศ และการเลือกตัดสินใจ
2. ประเภทห้องสนทนาและการเลือกตัดสินใจ

สมมติฐานที่ 2

เพศและประเภทห้องสนทนาที่แตกต่างกันมีผลต่อการเลือกใช้หลักจริยธรรมในการตัดสินใจอย่างไร ผู้วิจัยจะใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว คือ

1. เพศ และการเลือกใช้จริยธรรม
2. ประเภทห้องสนทนาและการเลือกใช้หลักจริยธรรม

ตอนที่ 2 ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเชิงลึก

วัยรุ่นมีการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์อย่างไร ใช้การพรรณนาวิเคราะห์ โดยแบ่งหมวดหมู่และประเภทเนื้อหา ดังนี้

- 1 เหตุผลที่วัยรุ่นเข้ามาใช้ห้องสนทนา
- 2 สิ่งที่วัยรุ่นได้จากห้องสนทนา
- 3 ห้องสนทนาทำให้เกิดความสัมพันธ์เหมือนในโลกจริงหรือไม่
- 4 ความเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์ต่อตัดสินใจของวัยรุ่นในแต่ละสถานการณ์